

POVODOM 80-GODIŠNJICE ŽIVOTA
PROFESORA

VLADIMIRA NJEGOVANA

U historiji Hrvatskoga kemijskog društva i časopisa *Croatica Chemica Acta*, odnosno u njihovim predšasnicima: Jugoslavenskom kemijskom društvu i *Arhivu za hemiju i farmaciju*, sigurno je najznačajnije ime profesora Vladimira Njegovana. Zato nije slučaj, što se naš časopis već treći put pojavljuje s posvetom svom osnivaču; 1934 u 8 svesku prilikom pedesetgodišnjice; 1959 u 31 svesku prilikom sedamdesetpetgodišnjice i sada 1964 u 36 svesku prilikom osamdesetgodišnjice života. Već do sada bilo je mnogo toga rečeno o životu i radu profesora Njegovana. Ovom prilikom željeli bismo da stranice našeg časopisa budu dulje vremena, kroz sva četiri broja našeg 36. sveska, otvorene za posebne priloge učenika, suradnika i prijatelja profesora Njegovana, pa će tako i sva četiri broja nositi i naznaku posvete.

Sve je to mali znak pažnje prema čovjeku koji je htio i učinio mnogo da se znanost uopće, a kemija napose, čvršće ukorijeni u Zagrebu, Hrvatskoj i Jugoslaviji. Mnogi drugi su po svom općem, stručnom i znanstvenom formatu mogli također mnogo doprinijeti tom razvoju, ali samo kod profesora Njegovana nailazili smo na stalan i uvijek djelujući žar, oduševljenje i interes za rješavanje općih i naših problema, s kojima se susrećemo ako želimo da se uključimo u jedinstveni i svjetski sistem kemijskih znanosti i njihove primjene. Upravo ova izgradnja naših prihvatnih tačaka za sve ono, što se u svijetu pojavljuje, kao i za sve ono što mi imamo da u svijet šaljemo iz područja kemije, bilo je predmetom napora i djelovanja profesora Njegovana, i tu, ponajviše, osjeća se kako nam je on dragocjen, a kako su drugi, i te kako zvani u prošlosti i sadašnjosti zakazali i zakazuju. Sad, kad se većina učenika profesora Njegovana nalazi u generaciji koja se ne može nikako nazvati mladom, vrijeme je, da se vrlo ozbiljno i o tome povede računa.

Profesor Njegovan djelovao je na širokom frontu, znanstvenom, stručnom, nastavnom i općem kulturnom; njegove članke nalazimo u oko 40 časopisa, od toga skoro polovina je inozemnih; prevodilac je i autor niza udžbenika, od onih za srednje škole sve do univerzitetskih; znanstveni i stručni radovi polaze od agrikulturne i fiziološke kemije, a većinom se nalaze na području analitičke kemije i termodinamike. Nagrade i ocjene su u znanosti obično takove, da se rezultati nećujno ugrađuju u veliku zajedničku zgradu svega onoga što nazivamo organiziranim i sistematiziranim znanjem ljudskog roda. Koliko je toga dao profesor Njegovan sam ili preko svih nas otvoreno je pitanje, na koje bismo danas morali odgovoriti i u našem interesu tako da svaki od nas da što više ili upravo najviše što može. Zato pokušajmo u tom tridesetišestom svesku našeg najstarijeg i već u svijetu najpriznatijeg našeg kemijskog časopisa, koji je evo posvećen našem najstarijem članu, prvom predsjedniku i prvom uredniku, da uz rezime dosadašnjeg djelovanja, otvorimo takve stranice, da će to biti i po opsegu i po sadržaju najznačajnija naša manifestacija i početak znatno povećanog, stalnog, našeg znanstvenog prinosa ovom vijeku kojeg nazivaju dobom znanosti. To će, uvjereni smo, biti i najdraža čestitka našem svečaru.

B. T.